

Határidős árupiaci termékek

Energetikai termékek

A világ olaj iránti igényének növekedése a határidős energiapiac óriási növekedését eredményezte. A legnépszerűbb termékek a nyers olaj (crude oil), a fűtő olaj, a gáz és a finomított benzin. Ezek az erőforrások a legfontosabb termékeké váltak a világon, amelyek mozgását minden gazdasági szektorban figyelemmel követnek és a makrogazdasági folyamatokat szabályozó, irányító szakemberek számára is döntő jelentőségű. Az energetikai terméket első sorban az ICE-on, a NYMEX-en és a Globex-en kereskedik.

Gabonák

A gabonák és a sója a legalapvetőbb élelmiszeripari és takarmányozási alapanyagok. Ebbe a kategóriába tartoznak a kukorica, szójabab, szójaolaj, búza határidős termékek. Ezek a termékek rendkívül érzékenyek az időjárásra, a vetési területek változására és a világgazdasági igények átalakulására. Az USDA jelentés a legfontosabb ármozgató hírforrás. A CBOT, Kansas City Board of Trade, és a Minneapolis Grain Exchange a legnagyobb forgalmú kereskedési helyek.

Élőjószág

Árupiaci termékek tartoznak ebbe a kategóriába, mint az élő szarvadmarha, sertéshús, sertésborda. Az árak a fogyasztói igények, a protein források ára és a takarmányozás költségei szerint mozognak, de figyelembe veszik a fertőzések és az időjárási tényezők változásait is. Élőjószág kereskedés a Chicago Mercantile Exchange-en (CME) történik.

Élelmiszerek és Softok

Kakaó, kávé, gyapot, cukor és a fagyasztott narancslé. A korábban említett termékekhez hasonlóan első sorban a fogyasztói igények befolyásolják az árakat, de mivel ezeknek a termékeknek a termőterülete gyakran nehezen kontrollálható országok fennhatósága alatt áll, így a politikai változások is jelentős ármozgató hatásúak lehetnek. Kereskedési helyei a NYMEX, ICE és a Londonban a LIFFE.

Pénzügyi termékek

A pénzügyi határidős termékek olyan kontraktusok, ahol az alaptermék – részvény indexek, kamat ráta – szintén pontosan meg van határozva mennyiség, elszámolás és fizikai leszállítás szempontjából egyaránt. Azért találták ki ezeket a termékeket a 70-es években, hogy a gyorsan változó és globalizálódó világban jelentkező gazdasági kockázatok kezelhetővé váljanak. Bár lényegesen rövidebb múlttal rendelkeznek, mint az árupiaci termékek, de jelenleg a legnagyobb forgalmat ezekben a termékekben bonyolítják a tőzsdék.

Kamat termékek

A modern pénzügyi rendszer egyik alapköve a kamat, amelyen a gazdaság szereplői forráshoz juthatnak, és amely a befektetések elvárt hozamát is befolyásolja. Rendkívül fontos rövid távú határidős termék a "Federal funds rate" (bankközi éjszakai kamat) és hosszú távú kamat indikációként használt 30 éves U.S. Kincstári kötvény (U.S. Treasury bond).

Részvény indexek

Az elmúlt évek során a határidős indexkereskedés volumene enyhén csökken, ami az ETF-ek és az opciók térnyerésének köszönhető. A részvénypiaci index elsősorban 1982-ben került bevezetésre és kilenc évvel később indult el az opciós jegyzés is. A CME vezette be az S&P 500-at, ami nagyon gyorsan a vezető indexé nőtte ki magát és jelenlegi is az iránymutató index. Mára számos index termékek alakítottak ki, ami lehetővé teszi az iparágankénti indexkereskedést és speciális tevékenységek indexálását is. A piacvezető index derivatívok: S&P 500 Index, a Nasdaq 100 Index, a Dow Jones, a DAX, EUROSTOCK50, FTSE100, NIKKEI.

Egyedi részvény határidő (Single-stock futures, SSF)

Az egyedi részvény határidős kereskedése két sikeres kereskedési terület kombinációjával jött létre. Felhasználja a határidős piac tőkeáttételes kereskedési lehetőségét a részvénypiacon.

Deviza határidő

A nemzetközi kereskedés sokszínűvé válásával, valamint a világ országainak eltérő valutánem használatával kikerülhetetlen termékké váltak a devizapárok határidős termékei. Bár a közvetlen spot FX, bankközi devizakereskedés volumene és termékpalalettája nagyobb, mint a határidős piacon kereskedhető devizáké, ugyanakkor a devizakockázatok kezelésének mégis a határidős piac kínálja a legjobb megoldást.

Letét

Határidős piacon a letét teljesen mást jelent, mint a részvények esetében. A részvény kereskedés során a letét pénz kölcsönhöz kapcsolódik, amiért kamatot kell fizetni a pozíció fenntartás során. A határidős letét viszont a kontraktus birtoklásának előlege. A határidős letét mértékét a tőzsdék határozzák meg, amelyet a brókercégek tovább növelhetnek a kockázataik csökkentése érdekében. Letét egyébként is kockázati alapon kerül kiszámításra. Ahogy növekszik a volatilitás, úgy növekszik a letét is.

Nyitási letét

A nyitási letét az az összeg, ami szükséges egy pozíció megnyitásához. Az ingatlanvásárlás példájával könnyen megérthető ennek a letétnek a működése. Ha meg akar vásárolni egy lakást, ki kell fizetni a vételár bizonyos részét, hogy a lakás megszerzésének joga Önt illesse, azaz lefoglalozza az ingatlant. A határidős nyitási letét koncepció mögött ugyan ez a megoldás áll. Pénz kell letenni, azért hogy a mögöttes termék eladására, vagy vételére jogot szerezhessen.

Példa:

Egy kontraktus Brent olaj az ICE tőzsdén 1000 hordó mennyiséget tartalma, amelynek értéke 80\$-os olajár mellett 80 000\$. A határidős piac nem lenne túlságosan vonzó, ha legalább 80 000\$-ra lenne szüksége a befektetőknek egy pozíció nyitásához és valójában csak egy elektronikus jel mutatná, hogy önnek van 1000 hordó olaja. A kölcsönös bizalom jegyében az ICE csupán 5 400\$-t kér letétre helyezésre a pozíció nyitásához.

Általában a letét kevesebb mint 50%-a a kontraktus névértékének a részvény piacon. A határidős árupiaci letét a névérték 5-15%-a, míg a egyedi részvény határidős termékeknél ez 20%. A letéti rendszer kialakítása teszi lehetővé a tőkeáttételes kereskedést.

Fenntartási letét

A fenntartási letét az a minimum egyenleg, amivel rendelkeznie kell, hogy a kontratus meg tudja tartani. A fenntartási letét jellemzően alacsonyabb, mint a nyitási letét. A fenntartási letétet nem kockáztatja amíg az esetleges veszteségei miatt a számla értéke nem csökken a meghatározott letéti szint alá. Ilyenkor szokott bekövetkezni az úgynevezett „margin call”, az pénz befizetési felszólítás, hogy a számlaegyenleg minimum szintje kielégítse a fenntartási letét szintjét.

Kontraktus specifikáció

A határidős kereskedés elkezdése előtt meg kell érteni a kontraktusok felépítését és a kockázatok nagyságrendjét. Ezeket a Hungária Értékpapír kontraktus specifikációjából ismerhetjük meg.

Soft	Ticker	Tőzsde	Kontraktus méret	Deviza	Lépésköz	Árlépés értéke	Nyitási letét	Fenntartási letét
Cocoa	C	LIFFE	10 Metric Tonnes	GBP	1	10,00	1 735	1 390

A kontraktus specifikáció mindig egy kontraktusra vonatkozó adatokat tartalmaz. Az első oszlop mutatja a termék elnevezését, a példa esetében a kakaó ez és mutatja, hogy a kereskedési rendszer milyen ticker-t, belső tőzsdei kódot rendel a termékhez. A következő oszlopban látjuk a kereskedés helyszínét, azaz azt a tőzsdét, ahol üzletet tudunk kötni az adott instrumentumra. Ez azért lehet fontos, mert gyakran előfordul, hogy azonos elnevezésű terméket több tőzsdén is kereskednek és eltérő lehet az ára, ami félreértéseket eredményezhet. A kontraktus méret a kontraktus névértékének meghatározásához szükséges információ, ami az egységnyi ár ismeretében már megmutatja az egy kontraktus teljes értékét. A kakaó ár legyen 2280 GBP. Fontos, hogy mindig tisztában legyünk a kontraktus alapdevizájával. Nem mindegy, hogy dollár, euró vagy angol font. Tehát az árból megtudjuk, hogy 1 metrikus tonna kakaó 2280 GBP és ebből 10 található egy kontratusban, azaz 22 800 GBP egy kontratus névértéke. A következő oszlopból megtudjuk, hogy a legkisebb árelmozdulás 1, azaz a kakaó ár mindig egy egész fonttal lehet több vagy kevesebb. És mivel egy kontraktus 10 tonnát tartalmaz, így 1 font árelmozdulás a mi számunkra 10 font nyereséget vagy veszteséget fog jelenteni. Majd az utolsó két oszlopban láthatjuk a pozíció megnyitásához szükséges letétet és a fenntartási letétet.